

Test: Chinon, Fujica, Konica og Yashica:

Fire "AF"-kameraer

Alt tyder på, at den automatiske skarphedsindstilling, som Konica lancerede for 2 år siden, med tiden vil blive lige så udbredt som den automatiske eksponeringskontrol. I dag findes der således fire 24x36 søgerkameraer med autofokus, og fabrikerne arbejder til stadighed med en videreudvikling af systemet.

Af Finn Nesgaard

Hjertet i den automatiske skarphedsindstilling er ens for alle fire kameramodeller - nemlig Honeywells lille elektroniske enhed, som kan sammenligne to billeder og give signal, når de er ens. I praksis kigger Honeywell-boksen på motivet via to spejle, et fast og et, der drejer en enkelt grad, når man trykker på udløserknappen.

Derved scanner det drejelige spejl hen over motivet, og når boksen ser det samme via de to spejle, gives signal om, at nu er afstanden korrekt. I nogle kameraer følger objektivet synkront med det bevægelige spejl og fastlåses, når afstanden er korrekt. I andre tilfælde låses en stopklods, som objektivet falder til anslag mod, inden billedet tages. Hele proceduren i forbindelse med den automatiske afstandsindstilling varer kun 1/10 sekund.

Grundideen bag autofokus

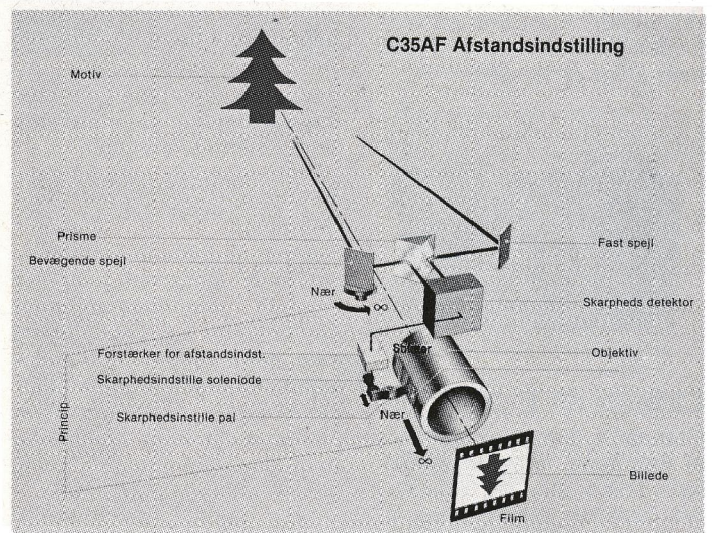
Grundideen bag den automatiske skarphedsindstilling er, at det skal være så let som overhovedet muligt at tage teknisk set perfekte billeder. Derfor har Konica, som lancerede det første autofokuskamera, satset på en kombination af programmeret belysningsautomatik, indbygget elektronflash koblet til afstandsindstilling - og derudover så få knapper og lyssignaler som overhovedet muligt. På forsiden af kameraet er der dog en afstandsskala med en viser, som angiver, hvilken afstand automatikken har indstillet på.

Ideen om at lave det nemmest mulige kamera er helt og aldeles uangribelig - især hvis automatikken virker ufejlbarligt under alle forhold. Men det gør den bestemt ikke! Derfor står vi i dag med fire autofokuskameraer, som dækker hele spektret, lige fra Konicas nemme model til Chinons halvkomplicerede model, der har fire kontrolsignaler i søgeren og mulighed for effektiv styring af afstandsautomatikken.

Begrænsningerne

Inden jeg gennemgår de fire modeller i detaljer, vil jeg give nogle eksempler på automatikkens begrænsninger.

Den første, helt indlysende fejl mulighed er at kameraet måske måler afstanden

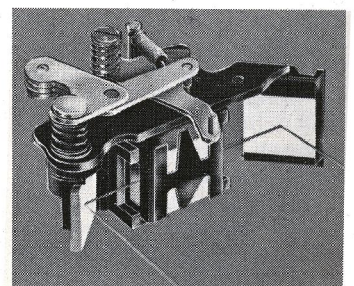

Skarphedsautomatikken er stort set ens i de fire testede kameraer. Denne principtegning er lavet af Konica.

til en anden motivedel end den mest billedvigtige. Afstandsmålingen foretages i et ganske lille felt, placeret i midten af søgerfeltet, og hvis dette felt f.eks. falder midt mellem to personer, man fotograferer, så bliver der stillet skarpt på baggrunden i stedet for på personerne.

Der kan også ske det, at målepletten ganske vist rammer en billedvigtig motivedel, men hvis denne tilfældigvis er uden synlige strukturer, f.eks. et stykke hvidt papir, så mister automatikken sin orienteringsevne.

Endelig kan man komme ud for, at man ganske vist måler på en motyvigtig del med synlige strukturer, men hvis disse er vandrette og parallelle, f.eks. kanten af et

Hjertet i automatikken består af Honeywells elektroniske enhed, som sammenligner de to søgerbilleder.

bord, så bliver automatikken snydt, fordi den kun scanner vandret, og derfor hele tiden vil se en perfekt overlappning mellem de to målebilleder.

Fordele ved automatik

Omvendt er der naturligvis også fordele ved den automatiske skarphedsindstilling. Dels er det en stor letelse, at man helt kan lade være med at tænke på afstanden, fordi automatikken i praksis vil klare alle de oftest forekommende motiver. Og dels er der en del motiver, man nu kan fotografere med langt bedre resultat end tidligere.

Jeg tænker her først og fremmest på motiver, der bevæger sig. Enten hen imod kameraet, eller i så stor fart forbi kameraet, at man kun har en brøkdel af et sekund at tage billedet i. Under sådanne omstændigheder er den automatiske skarphedsindstilling en stor fordel, fordi den bevirker, at man altid er skudklar.

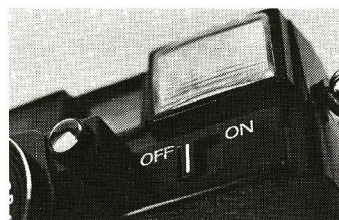
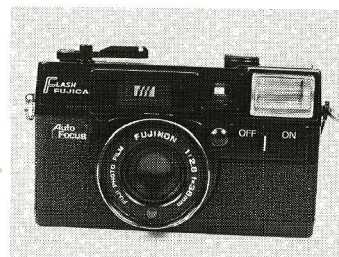
Chinon 35 F-A

Chinon'en har en automatik af den type, hvor en stopklods fastholdes, og objektivet derefter falder frem til anslag mod den. Systemet har den fordel, at man kan lade målepletten pege mod den billedvigtige motivdel, trykke udløserknappen halvt ned, så afstanden fastlåses, komponere sit billede, og derefter trykke knappen helt i bund. Ude i siden af søgeren angiver en viser, hvilken afstand, automatikken har stillet ind på. Målingen kan gentages et ubegrænset antal gange, inden billedet tages.

For at gøre det hele så sikkert som muligt, har kameraet et grønt lyssignal, som tændes, når afstands målingen er foretaget. Signalet gives af en lille lysdiode i kanten af søgeren. Her findes desuden signaler for undereksponering og for opladet elektronblitz.

Der er en risiko for, at man glemmer at slukke elektronblitzen efter fotografiering, fordi klarsignalet kun ses, når man kigger i sø-

geren. Med de tre andre testede kameraer er der ikke denne risiko fordi blitzfaklen er af pop up-typen, eller fordi klarsignalet ses tydeligt - også når tasken er lukket.

Til venstre ses lampen, som udsender et kortvarigt afstands-søgelys i forbindelse med blitzfotografiering.

Flash Fujica Auto Focus

Også med dette kamera måler man afstanden ved at trykke udløserknappen halvt ned, og proceduren kan gentages et uendeligt antal gange inden selve fotografieringen. Kameraet har afstandsangivelse i søgeren, hvor der desuden er lyssignal for undereksponering.

Som noget helt specielt har Fujica'en et søgelys, som tændes under afstands målingen, når blitzten er sluttet til. Søgelyset gør det muligt at fotografere to skorstensfejere i en sort kulkælder uden risiko for forkert afstandsindstilling, men ellers har det så vidt jeg har kunnet konstatere ikke nogen særlig betydning.

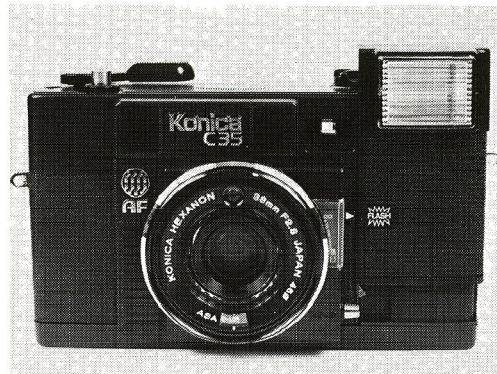
Kameraet har et lille vindue i bagstykket, så man kan se filmpatronen og, hvis man bruger Fuji film, aflæse filmtype og hastighed.

På negativsiden bemærker man, at både filmfølsomhedsindstilling og afstandsautomatik kun har hver 4 trin. Man savner derfor bl.a. indstillinger for 25, 64 og 125 asa. Og ved fotografiering på fuld blændeåbning er der uskarphedszoner, fordi skarphedsdybden i dette tilfælde ikke er stor nok til at nå sammen mellem trinene. Sidstnævnte er dog ikke et problem, der gi-

ver sig synlige udslag på de små 9x13 cm standardkoper, som de fleste fotoamatører foretrækker.

Fujica'en adskiller sig fra de andre testede kameraer ved at stille skarpt på nærmeste afstand (1 meter) i de

tilfælde, hvor automatikken bliver slået ud af fodslag. Om dette er en fordel, en ulempe eller ligegyldigt har jeg ikke kunnet finde ud af, så mon ikke det sidste er tilfældet.

Konica C 35 AF

Det er allerede nævnt, at Konica'en er lavet, så den er enklest mulig at betjene. Derfor er man afskåret fra at påvirke den automatiske skarphedsindstilling på anden måde end ved at komponere sine billeder, så de billedvigtige dele altid er i midten.

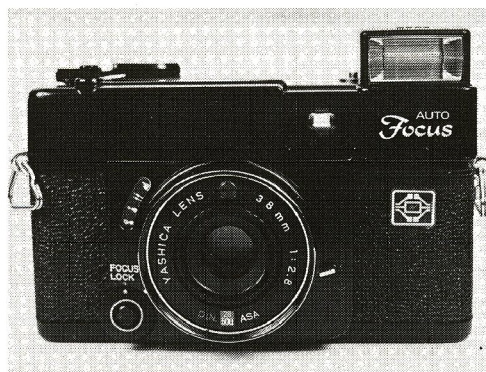
Ideen bag denne konstruktion kan man ikke kritisere. Til gengæld er det fuldstændig forkasteligt, at Konica'en savner en sikring mod fotografiering med nedslidte batterier. Man kan faktisk gå rundt og fotografere helt uden batterier uden at opdage, at der er noget galt - og netop med et »idiot-sikret« kamera må sådan noget ikke kunne ske.

Når/hvis man fotografe-

rer uden batterier, belyses filmen 1/30 sekund blænde 2,8, og afstanden stilles på 1/30 sekund blænde 2,8, og afstanden stilles på 1,1 meter. Man kan kontrollere batteriernes tilstand ved at sætte dæksel for objektivet og derefter konstatere, at den røde advarselampe tændes i søgeren.

På de 3 andre kameraer i testen bliver udløseren blokeret, hvis batterierne er nedslidte, eller de evt. helt mangler. Derfor er der ingen risiko for »batterifejl« med disse kameraer.

Som tilbehør til Konica'en fås en nærlinse med afstandsben og blitzdæmper. Nærlinsen gør det muligt at få skarpe optagelser af motiver på størrelse med en voksens hånd.

Yashica Auto Focus

Yashicas autofokuskamera placerer sig midt mellem Konica'en og de to førstomtalte modeller. På Yashica'en bevæger spejl og objektiv sig nemlig synkront, og idet afstandsindstillingen er korrekt, fastlås

ses objektivet i sin position. Men hvad der derefter sker afhænger af hvilken knap, man har sat afstandsautomatikken i gang med. Hvis man har brugt den almindelige udløserknap, så tages billedet umiddelbart efter at objektivet er låst fast. Hvis man derimod har brugt

fachicaen har en knap til venstre for objektivet, som gør det muligt at fastlåse afstandsautomatikken inden selve fotoograferingen.

Focus-Lock-knappen på forsiden af kameraet, så udløses kameraets lukker først, når der trykkes på udløserknappen.

I det sidste tilfælde kan man altså først lade målefeltet pege på den motivvigtigste del, og fikser afstanden på den. Derefter kan man lave sin komposition og tage billedet.

Ulempen ved systemet er, at fokusbåsen ikke kan neutraliseres. Når man først har fastlåst en bestemt afstand, så er man derfor tvunget til at fotografere på denne afstand. Eller tage et uskarpt billede!

Lige som på Konica'en

»popper« blitzen op, når den tændes. Det giver to fordele: dels at faklen kommer lidt længere væk fra objektivet (ingen røde øjne!), dels at man tydeligt kan se, at blitzen er tændt. Der er med andre ord ingen risiko for, at man glemmer at slukke den.

Sonar autofokus

Ud over Honeywells autofokussystem findes der også et, som Polaroid har udviklet. Dette system bygger på ekkolodsprincippet, hvorfor det fungerer lige godt uanset lysforhold og evt. manglende overfladestruktur i motivet. Men hvis man fotograferer gennem en rude, så er det ruden, og ikke motivet, der bliver skarpt. Sonarsystemet findes i to Polaroid-kameraer, nemlig model 5000 og model SX-70 Sonar.

PS. Ved redaktionens slutning kom endnu et AF-kamera frem, nemlig fra Cosina. Det vil blive testet i et senere nummer af FOTO & Smalfilm.

Data for de testede autofokus-kameraer

	Chinon	Fujica	Konica	Yashica
Optik	38mm/f:2,8-16	38mm/f:2,8-16	38mm/f:2,8-22	38mm/f:2,8-19
Lukker	1/8-1/500	1/60-1/250	1/8-1/500	1/60-1/360
	Elektronisk	Elektronisk	Mekanisk	Mekanisk
Arbejdsområde ved 100 asa	6-17 EV	6-17EV	9-17 EV	9-17EV
Indstilling af asa-værdi	25-400	50-400	25-400	25-500
Signal for underbelysn.	10 trin	4 trin	9 trin	13 trin
	Rød LED	Rød LED	Rød LED	Rød LED + udløser-spærre
Afstandsautomatik				
Nærgænse	1,2 m	1,0 m	1,1 m	1,1 m
Afstandsskala	I søger	I søger	På front	På front
Afstandsgraduering	6 trin	4 trin	11 trin	10 trin
Reaktion ved ulæseligt signal	Uendelig	1 m	Uendelig	Uendelig
Afstandslås	I udløser	I udløser	÷	Separat knap
Blitz				
Ledetal	12	12	14	12
100 asa	Fast	Fast	Pop up	Pop up
Fakkel	Ved søger og på top	På top	På top	Ved søger
Klarsignal				
Batterikontrol	Udløserlås	Udløserlås	÷	Udløserlås
Vægt uden batterier	390 g	365 g	380 g	410 g
Diverse		Søgelys ved flashfoto	Som tilbehør fås nærlinse med afstandsben.	Selvudløser
		Vindue ind til filmpatron		
Pris	1600,- kr.	1800,- kr.	1600,- kr.	1700,- kr.